

ASSOCIATION OLGA HAVEL BRANCHE HELVÉTIQUE (ASOCIACE OLGY HAVLOVÉ, ŠVÝCARSKÁ POBOČKA)

ZORA MACHKOVÁ

Association Olga Havel Branche helvétique vznikla v prosinci 1990 jako sesterská organizace Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové ve Švýcarsku. Podle stanov, které byly schváleny ustavující valnou hromadou spolku dne 8. prosince 1990, se jedná o švýcarskou organizaci na podporu nemocných, tělesně postižených a starých osob v České a Slovenské Federativní republice. Za cíle si tento spolek při svém vzniku vytyčil organizování společenských, kulturních, ekonomických a jiných akcí zaměřených na získávání finančních prostředků nebo jiných forem pomoci Výboru dobré vůle – Nadaci Olgy Havlové a tak přispívat k jejímu úspěšnému rozvíjení. Za tímto účelem měl spolek podporovat spolupráci mezi českými nebo slovenskými spolky ve Švýcarsku, které sledují obdobné cíle a úzce spolupracovat s Nadací, jakož i se švýcarskými a československými orgány.¹ Za sídlo Association Olga Havel Branche helvétique bylo zvoleno město Lausanne. Předsedkyní spolku se stala paní Helena Leimgruber-Hájková, psychologka a psychoterapeutka, působící po emigraci z Československa v roce 1968 na Univerzitě v Lausanne ve Švýcarsku. Později byly v několika evropských zemích založeny podle tohoto švýcarského modelu další sesterské organizace Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové.

Impulsem pro vznik Association Olga Havel Branche helvétique bylo setkání paní Heleny Leimgruber-Hájkové s Václavem Havlem v Praze a později s jeho manželkou Olgou Havlovou na výstavě fotografií v červnu 1990 v Lausanne. Helena Leimgruber-Hájková a spolu s ní i další krajané ve Švýcarsku byli plni nadšení ze sametové revoluce a chuti pomáhat demokratickému Československu. Olga Havlová se zmínila Heleně Leimgruber-Hájkové, že je v Československu nedostatek slepeckých hodinek. Jednou z prvních pomocných akcí tak bylo získání hodinek pro slepce, což se nakonec podařilo zajistit u švýcarského výrobce hodinek, firmy Au-

---

1 Viz stanovы Association Olga Havel Branche helvétique čl. 2. Národní archiv (NA), fond Association Olga Havel Branche helvétique (AOH), kart. 1.

guste Reymond,² který byl ochoten na tyto hodinky dát čtyřiceti procentní slevu. Měl však podmínku, že slevu nemůže poskytnout jednotlivci, ale pouze organizaci. Nejprve se uvažovalo o vzniku nadace, na tu však neměla paní Helena a její přátelé peníze. Zvolili si tedy formu asociace a Olga Havlová svolila, aby si do názvu dali její jméno.

Brzy po svém vzniku Asociace rychle získala asi 150 členů převážně českého původu, ale zapsali se do ní i četní Švýcaři.³

Činnost Asociace navázala na tradici kulturních a společenských akcí švýcarské krajanské komunity, které však dostaly benefiční charakter a byly obohaceny mimo jiné o prodej českého lidového umění na švýcarských trzích (např. o prodej vizovického pečiva, velikonočních kraslic, lidových výšivek). Výtěžek z těchto akcí, spolu s členskými příspěvky a dary, představoval podstatný zdroj financí Asociace.⁴ Mateřský Výbor dobré vůle nadace Olgy Havlové pomáhal asociaci vytipovat potřebné instituce, kterým by bylo zapotřebí dodat zdravotnický materiál, technická zařízení či výpočetní techniku anebo finanční pomoc.

Z podnětu Olgy Havlové, která si při jedné své švýcarské návštěvě pochvalovala čistý švýcarský vzduch, se začaly pořádat pravidelné ozdravné pobyty českých dětí z regionů se znečištěným ovzduším. Často se jednalo o astmatiky a o děti z dětských domovů. Místní Švýcaři byli k organizátorům pobytu velmi vstřícní a snažili se zapojit do pomoci dětem.

Proslulá byla i benefiční divadelní představení, která režírovala Marcela Salivarová-Bideau, současná předsedkyně Association Olga Havel Branche helvétique. Využila při nich talentu svého manžela, filmového a divadelního herce Jean Luca Bideau.⁵ Asociace rovněž pořádala řadu benefičních koncertů a folklórních představení.⁶

V roce 2001 byla Association Olga Havel Branche helvétique udělena Čestná medaile Ministerstva zahraničních věcí ČR za její neutuchající humanitární činnost ve prospěch českých dětí a za příkladnou propagaci české kultury ve Švýcarsku.

V roce 2017 byl Národní archiv kontaktován Ing. Jaroslavem Havelkou, místopředsedou Svazu spolků Čechů a Slováků ve Švýcarsku. Pan Ing. Havelka nám sdělil, že jednal se současnou i bývalou předsedkyní Association Olga Havel Branche helvétique o možnosti uložení archiválií spolku v Národním archivu. Požádal nás také o pomoc při výběru archiválií uložených u paní Leimgruber-Hájkové

2 NA, AOH, tamtéž.

3 Cibulová, Vlasta: Ženevská krajanka se srdcem v Čechách. *Revue 50 plus*, 2011, č. 2, s. 10.

4 Krchov, Pavel: Pět minut s paní Helenou Leimgruber-Hájkovou, představitelkou Asociace švýcarských krajanů v Lausanne. *Břevnovan, nezávislý časopis pro občany Prahy* 6, 1992, č. 11, s. 2.

5 Sedlická, Dagmar: Švýcaři nám otevřeli náruč. *Příloha Literárních novin*, 2018, č. 9, s. 2.

6 NA, AOH, kart. 3 a 4.

v Lausanne. V následujícím roce se uskutečnila služební cesta pracovnice Národního archivu Mgr. Zory Machkové do Švýcarska, při které byly vybrány, utříděny a sepsány archiválie asociace. V roce 2019 se pak díky velké pomoci našeho velvyslanectví v Bernu uskutečnil jejich převoz do Národního archivu.

Archivní fond Association Olga Havel Branche helvétique obsahuje stanovy, zápisy z valných hromad (včetně ustanovující hromady v roce 1990), zápisy ze zasedání výboru, výroční zprávy, smlouvu o partnerství mezi AOH a Výborem dobré vůle – Nadací Olgy Havlové, dokumenty z vlastních akcí a projektů (ozdravné pobyty českých dětí ve Švýcarsku, benefiční koncerty a divadelní představení, galavečery), vlastní propagační tisky, korespondenci s Olgou Havlovou a děkovný dopis Václava Havla. Určitou roztomilostí je pak text písničky v češtině a francouzštině složené krajany pro Olgu Havlovou, jí vlastnoručně podepsaný.

Fotografie zakladatelky spolku Heleny Leimgruber-Hájkové a Zory Machkové při výběru archiválií v Etoy ve Švýcarsku.

*Velvyslanec České republiky ve Švýcarsku
Jaroslav Šedivý*

uděluje

*Čestnou medaili Ministerstva zahraničních věcí
České republiky*

*Asociaci Olga Havel
v Ženevě*

*za její neustávající humanitární činnost ve prospěch
českých dětí*

*a za příkladnou propagaci české kultury ve
Švýcarsku*

V Bernu, dne 23. listopadu 2001

[Signature]
.....
velvyslanec

Udělení čestné medaile MZV ČR Asociaci Olgy Havlové.